

Лекция № 8

ПРИЛАГАТЕЛНО ИМЕ // ADJECTIVE NAME

Прилагателното име е дума, която означава характеристика (признак, качество или свойство) на предмет. Характеристиките на предметите не могат да се мислят отделно от самите предмети. Поради това прилагателните имена обикновено не се употребяват сами, а заедно със съществителните имена, към които се отнасят. Например: <u>висок</u> връх <u>бистра</u> река <u>зелено</u> поле <u>дълбоки</u> езера	An adjective name is a word that means a characteristic (attribute, quality, or property) of an object. The characteristics of objects can not be thought of separately from the objects themselves. Therefore, the adjectives are not usually used alone, but together with the nouns to which they refer: For example: high peak clear river green field clean lakes
Според значението си прилагателните имена се делят на две големи групи: качествени прилагателни имена и относителни прилагателни имена.	According to their meaning, adjectives are divided into two large groups: qualitative adjectives and relative adjectives.
Качествените прилагателни имена означават признаци, качества или свойства на предмети, които се мислят като вътрешно присъщи на самите предмети. Например: <u>висока</u> планина <u>сини</u> очи <u>интересна</u> книга	The qualitative adjectives mean features, qualities, or properties of objects that are thought to be intrinsic to the objects themselves. For example: high mountain blue eyes interesting book
Относителните прилагателни имена означават признаци, качества или свойства на предмети, които се мислят като отношения към други предмети. Например: дървен стол = ,стол от дърво' златен пръстен = ,пръстен от злато' централна гара = ,гара в центъра' софийска улица = ,улица в София'	The relative adjectives mean features, qualities, or properties of objects that are thought of as relations to other objects. For example: wooden chair = 'chair made of wood' gold ring = 'ring made of gold' central station = 'a station located in the center' Sofia street = 'street in Sofia'

Прилагателни имена – Видове според значението

1.

Качествени прилагателни имена

Означават
вътрешно присъщи признаци,
качества и свойства на предметите,

удобен стол
точен часовник
ново метро
Черно море

2.

Относителни прилагателни имена

Означават
признаците, качества и свойства
на предметите, които се мислят като
отношения към други предмети

дървен стол
сребърен часовник
софийско метро
българско море

Значенията на прилагателните имена често се представят чрез синоними. Синонимите са думи от една част на речта с близки или тъждествени значения, които по различен път назовават едно и също понятие.

Например:

хубав – красив - прекрасен
хладен – студен - мразовит
умен - интелигентен

The meanings of adjectives are often represented by synonyms. Synonyms are words from one part of speech with similar or identical meanings, which in different ways name the same concept.

For example:

nice – beautiful - wonderful
cool - cold - frosty
smart - intelligent

Значенията на някои прилагателни имена се съотнасят към значенията на други прилагателни имена и им се противопоставят. Така се образуват антонимни двойки. Антонимите са думи, които назовават противоположни, но съотносими едно на друго понятия.

The meanings of some adjectives refer to the meanings of other adjectives and are opposed to them. This is how antonymous pairs are formed. Antonyms are words that name opposite but related concepts.

Например // For example:

голям/малък → Апартаментът е **голям**, но стаите са **малки** //

large / small → The apartment is large but the rooms are small.

Антоними // Antonyms

висок/нисък	tall / short
широк/тесен	wide / narrow
студен/топъл	cold / warm
горещ/студен	hot / cold
млад/възрастен – за хора;	young / adult - for people;
нов/стар - за предмети	new / old - for objects;
евтин/скъп;	cheap / expensive;
светъл/тъмен	light / dark
тих/шумен	quiet / noisy
удобен/неудобен	convenient / inconvenient
дълъг/къс	long / short
красив/грозен	beautiful / ugly
умен/глупав	smart / stupid
приятен/неприятен	pleasant / unpleasant
здрав/болен	healthy / sick
заразен/незаразен	infected / uninfected
и др.	etc.

На базата на своите значения, прилагателните имена се разделят в различни групи. Ще изучим няколко групи прилагателни имена, които са важни за началния етап на обучението по български език.

Based on their meanings, adjectives are divided into different groups. We will study several groups of adjectives that are important for the initial stage of learning the Bulgarian language.

Прилагателни имена за Цвят // Adjectives for Color

Зелен - Green

Червен - Red

Жълт - yellow

Оранжев - Orange

Лилав - Purple

Розов - Pink

Бял - White

Черен - Black

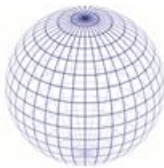
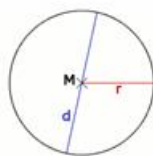
Син - Blue

Сив - Gray

Кафяв - Brown

Прилагателни имена за Форма // Adjectives for Form

кръгъл, сферичен, къбовиден,
елипсовиден, овален, триъгълен,
четириъгълен,
правоъгълен, пирамиден,
коничен, ромбовиден и др.

Прилагателни имена за Размери // Adjectives for Dimensions

голям-малък (big-small)
дълъг-къс (long – short)
висок-нисък (tall short)
широк-тесен (wide-narrow)
дълбок-плитък (deep-shallow)

Прилагателни имена за физически качества на хора // Adjectives for physical qualities of people

млад, възрастен, стар, здрав, болен, силен, як, слаб, пълен, тънък, сляп, глух, ням, сакат, куц и др.	young, old, old, healthy, sick, strong, strong, weak, fat, thin, blind, deaf, dumb, crippled, lame, etc.
---	--

Прилагателни имена за физически качества на предмети // Adjectives for physical qualities of objects

твърд, мек, сух, влажен, мокър, течен, бистър, лек, тежък, подвижен, неподвижен, бърз, бавен, як, здрав, издръжлив, чуплив, трошлив, разтворим, неразтворим и др.	hard, soft, dry, moist, wet, liquid, clear, light, heavy, mobile, motionless, fast, slow, strong, strong, durable, brittle, brittle, soluble, insoluble, etc.
--	--